

Conjunctuurbeeld Nederland

5 april 2011

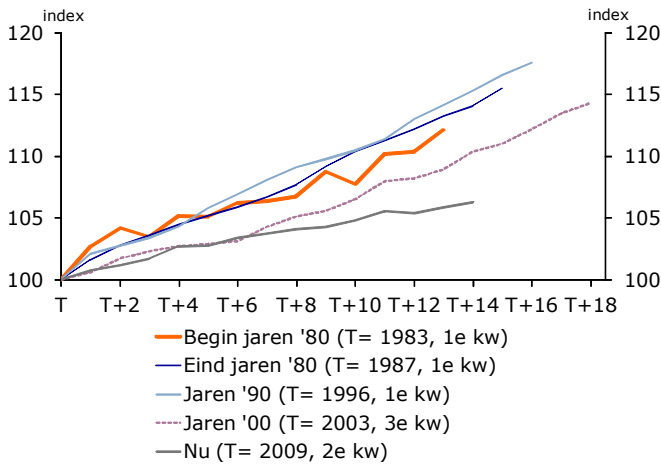
Gematigd economisch herstel...

	2010	2011	2012
<i>jaar-op-jaar mutatie in %</i>			
Bruto Binnenlands Product	1,7	1½	1½
Particuliere consumptie	0,4	¾	½
Overheidsbestedingen	1,0	0	-½
Private investeringen	-4,9	2¾	2¾
Goederen- en dienstenuitvoer	10,9	6¼	4½
Goederen- en dienstenuitvoer	10,6	4¾	3¾
Consumentenprijsindex	1,3	1¾	1¾
Werkloosheid (% beroepsbevolking)	5,4	5	5
Begrotingsaldo overheid (% BBP)	-5,4	-3½	-2¼
Overheidsschuld (% BBP)	62,7	64½	65

De Nederlandse economie heeft het afgelopen jaar afgesloten met een groei van 1,7% op jaarbasis. Het groeitempo zal de komende kwartalen naar verwachting iets teruglopen, waardoor de BBP-groei dit jaar op 1,5% zal uitkomen. Zowel de impuls vanuit de voorraadvorming als de groeibijdrage van de overheidsbestedingen valt nagenoeg weg. Ondanks de afvallende wereldhandelsgroei komt het grootste deel van de economische groei ook dit jaar nog steeds voor rekening van de uitvoer. Wel wordt de economische groei breder gedragen dan voorheen, omdat binnenlandse bestedingen, hoe bescheiden ook, hun steentje bijdragen aan de Nederlandse BBP-groei.

Bron: CBS, Rabobank

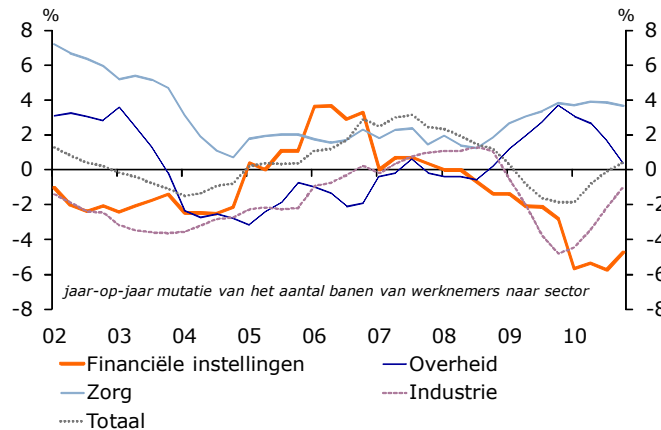
...ook in historisch perspectief

Ondanks een groei van 1,7% in 2010 is het gat dat de recessie in de productie heeft geslagen pas voor ongeveer de helft gedicht. Voor de komende twee jaar gaan wij uit van een groei van 1,5%, waardoor het huidige hersteltempo achterblijft bij de twee meest recente conjunctuurcycli. Tijdens de huidige herstelfase bedraagt de groei gemiddeld bijna 1,5% op jaarbasis, waar in het verleden een groei van ruim 3% op jaarbasis gebruikelijk was. Door het gematigde groeitempo bevindt de reële productie zich naar verwachting niet voor het einde van volgend jaar op het niveau van voor de crisis. Dat betekent dat het ongeveer drie jaar duurt voordat de krimp van de economie van 2009 weer is weggewerkt.

Bron: CBS, Rabobank

Het wordt steeds krappere op de arbeidsmarkt

Het werkloosheidspercentage bleef tijdens de recessie opmerkelijk laag. In februari van dit jaar bedroeg het seizoensgecorrigeerde werkloosheidspercentage 5,1%, terwijl dat in februari 2010 nog 5,8% was. Tijdens de vorige recessie lag de top bijna 1%-punt hoger op 6,6%. Dit komt mede door de krappe arbeidsmarkt voor de kredietcrisis. Mede door de dalende werkgelegenheid bij de overheid als gevolg van de bezuinigingen, maar ook omdat het nog een geruime tijd zal duren voordat het bedrijfsleven op grote schaal personeel zal werven, verwachten wij dat de werkloosheid dit en komend jaar rond 5% zal blijven schommelen.

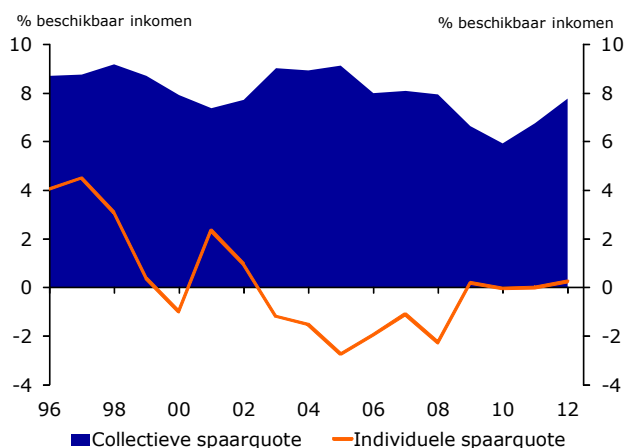
Bron: CBS, Rabobank
www.rabobank.com/kennisbank

Danijela Piljic
Tel. 030 - 2131104
D.Piljic@rn.rabobank.nl

Conjunctuurbeeld Nederland

5 april 2011

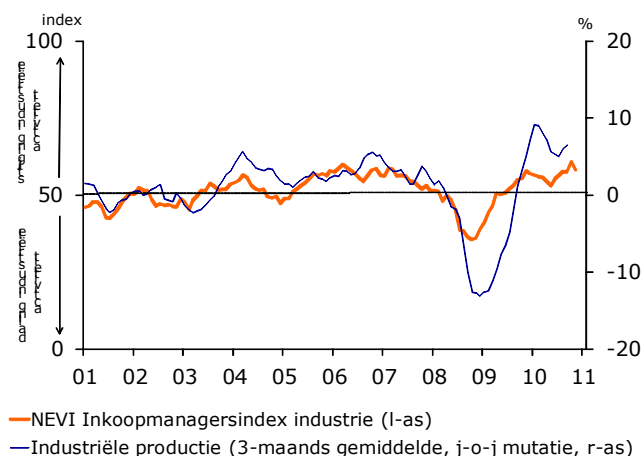
De consument laat het geld (nog) niet rollen

Bron: CPB

Naar verwachting zullen de particuliere bestedingen dit jaar licht hoger uitvallen dan vorig jaar. Tegelijkertijd zullen de Nederlandse huishoudens ook een groter deel van hun inkomen sparen. Het financiële vermogen van huishoudens is inmiddels weer terug op het niveau van voor de crisis. Huishoudens worden echter nog steeds geconfronteerd met een dalend huizenvermogen bij een stijgende hypotheekschuld. Sinds de aanvang van de crisis is de hypotheekschuld als percentage van het huizenvermogen met circa 6%-punt gestegen tot 54%. Bovendien kan de aanhoudende onzekerheid over de pensioenen leiden tot hogere besparingen. Uit de recente ontwikkeling van het consumentenvertrouwen spreekt eveneens voorzichtigheid.

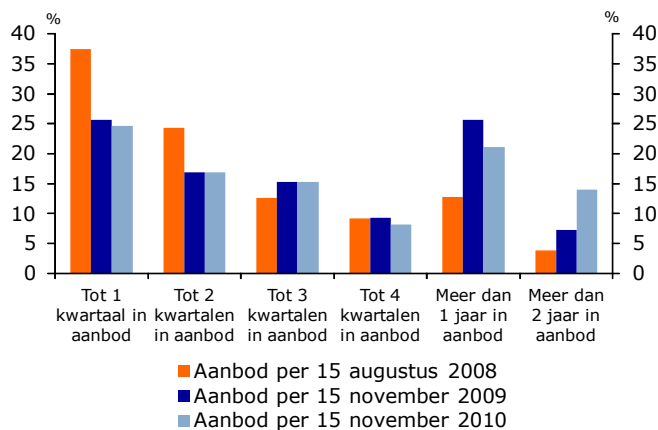
Industrie blijft op stoom

Bron: NEVI, CBS, Rabobank

Ten opzichte van huishoudens staat het bedrijfsleven er financieel gunstiger voor. Zo was er afgelopen jaar sprake van winstherstel en heeft de opleving van de wereldhandel gezorgd voor een groei van het volume van de industriële productie met 6,3%. De inkoopmanagersindex kwam in maart uit op 58,1. Dit is iets lager dan het record van 60,7 in februari van dit jaar, het hoogste niveau sinds medio 2001. De index wijst nog steeds op een behoorlijke groei in de industrie in de komende maanden. Stijgende orderontvangst en daarmee gepaard gaande hogere productievolumes en lagere voorraden stemmen de industriële ondernemers positief.

Huizenmarkt zit vast

Bron: NVM

Op de markt voor koopwoningen kijken huishoudens de kat uit de boom. Terwijl de gemiddelde huizenprijs in het vierde kwartaal met 1,1% daalde op kwartaalbasis, zakte in dezelfde periode ook het aantal transacties op jaarbasis tot een historisch dieptepunt van 126.000. Tegelijkertijd is het aantal woningen dat langer dan twee jaar te koop staat sinds de aanvang van de crisis ruim verdrievoudigd tot 14% van het totale aanbod. De vooruitzichten zijn evenmin rooskleurig. De toenemende noodzaak tot de verkoop van vooral langer te koop staande woningen in combinatie met de verslechterende betaalbaarheid als gevolg van de opeenstapeling van de overheidsmaatregelen op de woningmarkt zorgen voor een huizenprijsdaling van 2% dit jaar.

www.rabobank.com/kennisbank

Danijela Piljic
Tel. 030 – 21311304
D.Piljic@rn.rabobank.nl